

de rooie roeptoeter

De Rooie Roeptoeter (RRT) is een onregelmatig verschijnend, links blad voor Oisterwijk en is een uitgave van het redactiecollectief De Rooie Roeptoeter, Postbus 340, 5060 AH Oisterwijk. Abonnementen zijn gratis, maar financiële steun is welkom: giro 5264985 t.n.v. De Rooie Roeptoeter te Oisterwijk.

Nummer 44 * oktober 1997

Aangeschoten wild

Het zit Toon van Gils niet mee. Het begon al met het binnen het CDA omstreden lijsttrekkerschap. Algemeen was bekend dat Toon slechts lijsttrekker was geworden door de massale steun van de Moergestelse boeren tijdens de algemene ledenvergadering van de gefuseerde afdelingen Oisterwijk en Moergestel. Uit onvrede met de gevolgde procedures stapten niet onbelangrijke CDA-coryfeeën zoals Hanneke Drijvers op. Tijdens de verkiezingscampagne deed Toon in het bijzijn van Lambert van den Bosch menige CDA-teen krommen toen hij doodleuk beweerde dat het CDA acht zetels ging halen. Dat werden er dus drie minder en met slechts vier stemmen meer werd het CDA de grootste partij. En Toon werd voorzitter van het eerste overleg tussen Algemeen Belang, Groen-Links en CDA over een te vormen college. Toon van Gils liet zich als voorzitter tijdens de openbare coalitiebesprekingen ontvallen dat hij vond dat er op een belangrijk aantal punten overeenstemming bestond en dat de zaak er goed voorstond. Je zag toen de tenen van Lambert van den Bosch als het ware opnieuw bewegen. De oude coalitie moest immers kost wat kost en in strijd met de verkiezingsuitslag overeind blijven. En aldus geschiedde. Lambert mocht de judaskus uitdelen en Toon bleef wijselijk op de achtergrond. En zo belandde Moergestelse Toon in een Oisterwijks college van liberaal-technocraten: de ambtenaren Ruud Hora en Yvo Kortmann en de technocratische politici Joop Rakhorst en Will van Roessel. Daarbij kwam dat Toon ook nog eens geconfronteerd werd met ambtelijke afdelingen waar de grootste onrust bestond, zoals ook blijkt uit het K+V-rapport. Het optreden in de raad van wethouder Van

Gils was niet overtuigend, zijn secondant Hans Huis in 't Veld kon of wilde vanaf de zijlijn ook niet erg toeschieten en verliet na een half jaar reeds het veld. Herhaaldelijk werd Toon in de raad door Kortmann en Hora 'overruled'. En toen kwam het K+V-rapport. Conclusie: Toon schoot - althans volgens de ambtenaren - ernstig tekort. Hij leverde onvoldoende werk. Het Brabants Dagblad - met toch al een voorliefde voor het tot in den treure uitspitten van kleine Moergestelse affaires - deed een extra duit in het zakje en liet de voorman van de NCB-Moergestel zeggen wat iedereen dacht: Toon werd meer achter zijn piano aangetroffen dan op zijn wethoudersstoel. De affaires met de woningbouwvereniging stapelden zich in korte tijd op; oplossingen voor de Moergestelse wateroverlast, het maaisel bij de weilanden, ecologisch groenbeheer en duurzaam bouwen werden niet door Toon geboden. Op steeds meer B&W-vergaderingen laat Toon verstek gaan. We vragen ons in gemoede af hoe lang dit nog zo door kan gaan. Toon bungelt bij de ambtenaren en ongetwijfeld ook binnen het college en zelfs binnen het CDA. Anders is de opmerking van de NCB-voorman niet te plaatsen. Moeten links en de oppositie daar nu blij mee zijn? Dat is zeer de vraag. Je kunt veel vraagtekens plaatsen bij het functioneren van Toon van Gils maar in elk geval was hij samen met Jos Schoenmakers degene die het sociaal gezicht van het CDA en daarmee van de coalitie vorm kon geven. Het zou jammer zijn als door het vertrek van Toon van Gils de coalitie een nog paarser en technocratischer gezicht zou krijgen.

Een paleis op De Lind

De prachtige panden De Lind 39 en 41 zijn eigendom

van de puissant rijke A.M. Kies uit de Oranjelaan. Nadat verkoop van een van de panden niet lukte, wist Kies van de gemeenteraad geld los te peuten om zijn twee panden te renoveren. Dat geld kwam uit de pot gemeentelijke monumenten. Maar nu heeft Kies nog grotere plannen. Aan de achterzijde van het pand wil hij een waar paleis in Franse stijl laten verrijzen met bordes, trappen, standbeelden, een Franse tuin en een protserige 'dorpsspomp'. Alles getuigend van een hoog kitschgehalte, maar in Oisterwijk wonen nu eenmaal vooral rijke mensen met weinig cultuurgevoel. Kies was ook degene die het boek van pastoor Christaan van Buijtenen over de Petruskerk financierde. En de gemeente legt hem niks in de weg. Om dit wanstaltelijke paleis mogelijk te maken hebben B&W een artikel 19 procedure gestart. Binnenkort zijn we in Oisterwijk dus een zonnekoning rijker. Dat de koetsingang aan de voorzijde van de panden na verbouwing nog slechts gevolgd wordt door voor paarden onmogelijk te nemen trappen aan de achterzijde zal wellicht een heemkundige als Wim de Bakker de wenkbrauwen doen fronsen. Maar de politiek maakt zich daarover niet druk. De koetsingang aan de achterzijde mag dan verdwijnen maar er komt ten slotte toch een 'dorpsspomp' in de tuin voor in de plaats.

Een heilige die geen heilige mocht worden

Uitgebreid aandacht besteden in de RRT aan de honderdjarige Petrusparochie zonder iets te schrijven over de volgend jaar zeventig jaar oude Joannesparochie kan natuurlijk niet. Stond in het verhaal over de Petrusparochie dienstmeid Dora Schijvens centraal, in onze bijdrage aan de komende feestvreugde voor de Joannesparochie willen we de schijnwerper richten op de heilige zelf: Joannes Lenart van Oisterwijk. Dat hij Joannes van Oisterwijk werd genoemd is zo ongeveer ook het enige dat historisch uit deze streek over hem bekend is. Zelfs kapelaan Huijbers wist niet te vertellen waar onze Joannes rond 1504 het levenslicht heeft gezien: in de Bostelsebaan misschien, of ergens richting Udenhout. Maar wat telt is dat hij van ons Oisterwijkers is en martelaar voor het katholieke geloof. Het zal Huijbers goed hebben gedaan dat de tweede Oisterwijkse kerk in 1928 naar Joannes Lenart vernoemd werd, want Huijbers klaagde erover dat Joannes in zijn eigen Oisterwijk nauwelijks vereerd werd. Ook werd Huijbers door sommigen gemaand dat het wellicht voorzichtiger was Joannes' levensgeschiedenis maar ongeschreven te laten. Wat was er aan de hand? De katholieke bisschoppen bleken in het geheel niet ingenomen met alle aandacht van conservatieve katholieken voor de Martelaren van Gorcum, waartoe onze Joannes behoorde. De Martelaren van Gorcum waren in 1675 zalig verklaard en daar leek het bij te blijven.

Doch in de jaren zestig van de vorige eeuw begon het proces van heiligverklaring, dat in 1867 tot het gewenste resultaat leidde. Maar de Nederlandse bisschoppen Zwijsen en Wilmer waren er niet gelukkig mee. Zij vreesden de protestantse toorn met de heiligverklaring over zich af te roepen. De heiligverklaring zou door de protestanten, met wie Zwijsen en Wilmer samen de nationale staat Nederland wilden opbouwen, opgevat kunnen worden als een belediging aan het adres van God, Oranje en Vaderland. Wie zaten er dan achter de heiligverklaring van Joannes van Oisterwijk en de andere martelaren? Uit recent onderzoek van de kerkhistoricus Hans de Valk blijkt dat de doordrijvers ultramontanen en franciscanen (11 van de 19 martelaars waren hierbij aangesloten) waren. Hun doel was bewustwording van de katholieken en het leveren van het bewijs van trouw van de reguliere geestelijkheid destijds aan de H. Stoel. De bisschoppen Zwijsen en Wilmer bepleitten uitstel of nog liever afstel van de heiligverklaring. Ook staatsman Thorbecke voelde er niet veel voor. Paus Pius IX stelde de zaak tot 1867 uit. Maar toen de liberalen politiek buitenspel stonden, werd de heiligverklaring doorgezet. Naast de Gorcumse martelaren werd tegelijkertijd Pedro d'Arbués heiligverklaard. Hij was de gevreesde inquisiteur van het Spaanse Aragon, die in 1485 werd vermoord nadat hij zelf 6000 ketters op de brandstapel had gebracht. De gezamenlijke heiligverklaring met deze massamoordenaar werd luid bejubeld door de in Rome aanwezige Oisterwijkse pastoor Hermanus van Beugen, die met vijf Oisterwijkse zouaven de plechtigheden bijwoonde. Bisschop Zwijsen was er niet bij, hij had zich ziek gemeld. De Oisterwijkse zouaven zouden weldra in Italië sterven: geen heldendood in de strijd tegen de rode Garibaldisten, doch eenvoudigweg overleden aan de cholera. Terug naar onze Joannes. Al jong ging hij studeren op het Zuidhollandse eiland Voorne in het klooster Ten Rugghe van de kanunniken van Augustinus nabij Den Brielle. Die kanunniken bedienden destijds ook de parochie Oisterwijk vanuit Leuven. Joannes schopte het tot pater-econoom en was als zodanig belast met het huishouden van de gemeenschap. Later werd hij rector van de Augustinessen van Gorcum en moest in dat klooster financieel en moreel de zaak op orde brengen. Maar op 1 april 1572 namen de geuzen Den Brielle in en op 27 juni 1572 viel ook Gorcum, 'door overmacht, verraad en meened' aldus kapelaan Huijbers. Joannes en andere vooraanstaande katholieken werden opgesloten in de stadsburcht en per schip naar Brielle vervoerd. In een showproces werden ze op maandag 7 juli veroordeeld tot de dood. Sommigen van de veroordeelden 'bekeerden' zich op het laatste moment om hun leven te redden. De anderen werden in de nacht van 8 op 9 juli 1572 opgehangen aan een oude balk van de turfschuur van het kanunnikenklooster, waar Joannes jarenlang had verbleven. Toen Joannes Lenart aan de beurt was de martelaarsdood te sterven wendde hij zich smekend

tot de baljuw Jan van Duvendoorde, waarvoor hij in zijn kloostertijd menigmaal als gastheer was opgetreden. Maar de vragende blik van Joannes werd echter niet beantwoord. Is hier sprake geweest van enige (zeer menselijke) doodsangst bij de katholieke heilige en is dit de reden dat kapelaan Huijbers gewaarschuwd werd de martelaarsgeschiedenis maar met rust te laten? Of is het niet onberispelijke verleden van de Martelaren van Gorcum een oorzaak van het feit dat een gedeelte van de katholieke kerk de zaak liever doodzweeg? Deze katholieke geestelijken waren namelijk ten tijde van Alva's schrikbewind in Gorcum uiterst actief in het opsporen van degenen die gebrek toonden aan trouw aan de katholieke kerk. In de Gorcumse archieven is materiaal voorhanden over pastoorsverklaringen over kerktrouw en over Pasenhouden. De bijpastoor hield tijdens de processies de eerbied van de Gorcummers in de gaten. Keters werden door de pastoor bij de stadsregering aangegeven. Zo werden 65 personen in Gorcum in 1566 door de Bloedraad veroordeeld. Dat deze inquisitie-praktijken de katholieke geestelijken bij de bevolking niet erg geliefd maakten, moge duidelijk zijn. De Martelaren van Gorcum konden op hun beurt in 1572 dan ook op weinig clementie rekenen. Ook Joannes van Oisterwijk niet.

Gekke koeien

In onze vegetarische rubriek ditmaal aandacht voor ecologische groententuin 'De Tuin' in Biezenmortel. Vlak bij de Loonse en Drunense duinen bevindt zich de tuin van de familie Strikkers. Eenmaal per jaar is er open dag, op vrijdag is de winkel geopend, maar het belangrijkste is dat De Tuin ecologische groentepakketten verkoopt voor een, twee en meerspersoons huishoudens (van 9,50 tot 20,00 per week). Het voordeel van ecologische groente is dat ze onbespoten zijn en niet bewerkt met kunstmest. Ecologische groenten zijn ook in verschillende eko-zaken en zelfs supermarkten en groentewinkels te koop maar ze zijn niet zo vers als de groente die rechtsstreeks van De Tuin afkomen (en vaak erg duur). Op donderdagmiddag bezorgt De Tuin de groentenabonnementen op een centraal afhaaladres in Oisterwijk. Wie belangstelling heeft kan contact opnemen met De Tuin, telefoon 013-5703609.

Moergestel legt hoofd in de schoot

Het gaat niet goed met Moergestels trots. Ondernemend Moergestel weet niets beters te verzinnen dan om de dorpspomp bij de heg van Toon van Gils weg te halen en te verplaatsen naar het centrum en er eens per jaar gratis bier uit te schenken. Dit van andere kasteleins gepikte idee is het befaamde doekje voor het bloeden. Want de huwelijksluitingen in Moer-

gestel zijn van de baan. Het parochiebestuur en Ondernemend Moergestel dachten er een slaatje uit te kunnen slaan maar kregen van Kortmann nul op rekest. En dan is er natuurlijk nog het eigen dorpswapen en de eigen dorpsvlag. Maar dat is om je dood te schamen. Er is namelijk gekozen voor het bestaande en volstrekt a-historische wapen met Johannes de Doper. Ten eerste zijn de kleuren niet correct. Ook het wapenschild van Moergestel is een misser. De twee boomstronken hadden gewoon leeuwen moeten zijn. En dan is er natuurlijk nog Johannes de Doper met een hoofd op de romp en een in de handen. Symbolisch wellicht voor wat Noud Smits en zijn mannen voorhadden: onthoofd maar toch fier voor zich uit kijkend, maar historisch wederom een blunder van jewelste. Want de afbeelding lijkt nu toch het meest op Dionysius van Parijs. Johannes de Doper hield immers op historische afbeeldingen nooit zijn hoofd in de eigen handen, verder had hij ook nooit zo'n gekke jurk aan als degene waarmee 'hij' op het Moergestelse wapen staat. Kortom, dit wapen zal slechts het beeld van de Moergestelnaar versterken als enigszins achter de (historische) feiten aanlopend. Sommigen zullen daar in hun vuistje om lachen. Moergestel had beter verdiend.

De gemeenteraad-'gang'

Het is me wat met de jeugdbendes van Oisterwijk. Hekken rondom de scholen en winkeliers in de Panenschuur die hun zaak maar gaan uitbreiden om jongerenoverlast voor hun pand onmogelijk te maken. Nee, dan al die oppassende burgers die massaal VVD en Gemeentebelangen stemmen. De klap moet hard aankomen bij al die keurige mensen, maar het moet er maar eens uit. De voormannen en vrouwen van VVD en Gemeentebelangen blijken helemaal niet zo oppassend te zijn. Marij van den Boogaard geeft grif toe nooit een kwartje in de parkeerautomaat te gooien en wie schetste onze verbazing toen we Jacques Meerbach op de fiets (daar vielen we op zichzelf al bijna van om) over de stoep van De Lind zagen fietsen. Niks afstappen en netjes met de hand aan de fiets oversteken. Nee, zigzaggend vanuit De Balbian Versterlaan dwars tussen de talloze voetgangers op de stoep voor het heemcentrum De Drie Swaentjes door crossend naar eetcafé De Tijd. Nooit verkeersexamen gedaan zeker, beste Jack? Maar Ruud Hora slaat werkelijk alle records. Oplettende buurtbewoners maakten ons erop attent dat Hora zijn hond uitlaat buiten de daarvoor aangewezen hondenpoepveldjes. We zouden wethouder Van Roessel willen adviseren eens na te denken om naast JOP's en hondenuitlaatplekken serieus werk te maken van 'raadsleden'-renvelden. Misschien is de paardenwei achter de boerderij van burgemeester Kortmann een geschikte plek. Politietoezicht is dan in elk geval verzekerd.

Burries Kèk op Osterwèk

Pieken voor wicken

Geschrokken kijk ik op uit mijn boek nadat iemand indringend mijn deurbel heeft beroerd. Geen Jehovah-getuigen, geen collectanten maar twee meisjes met een emmer water en iets wat op een spons lijkt. Verdomme, ik had die voorramen ook eens moeten zemen. Maar nu is het te laat. Jaren na het verscheiden uit Oisterwijk van Agaath Oostrom valt alsnog de kleinburgerlijke netheid over me heen. De buurt is in actie gekomen, denk ik, wanneer ik bedremmeld de voordeur open. Ten slotte had een bijstandsvrouw uit mijn straat mij al eens telefonisch aangeboden mijn ramen te willen lappen. Maar de meisjes kwamen van basisschool De Molenhoek en verzamelden pieken voor wicken. De spons bleek bij nader inzien een glas dat in de emmer water gezet werd. Of ik zo vriendelijk wilde zijn een piek in het water te werpen. Indien deze in het glas viel, kreeg ik hem terug, anders was hij voor de actie. Wat ontwapend eerlijk! Op TV kreeg ik van volwassenen steeds de indruk dat ik een dief van mijn eigen portemonnee was indien ik geen loten kocht voor LOVO-telebingo omdat ik dan allerlei schitterende en niet te missen prijzen liet schieten. Nee, geef mij dan maar die Molenhoek-meisjes. Gewekt door hun actie, ging ik er 's avonds eens goed voor zitten. En ja hoor, daar verschenen de Oisterwijkse ondernemers één voor één prominent in beeld om wat pieken te geven, maar uiteraard vooral om minstens driemaal genoemd te worden. LOVO deed er nog een schepje bovenop door de 'gulle gevers' met bedrijfsnaam ook in de plaatselijke pers driemaal (!) te bedanken. Tsjá, konden de ondernemers amper enkele duizenden guldens opbrengen toen hen anoniem gevraagd werd een bijdrage te verlenen, toen ze met hun gezicht en logo op LOVO mochten kon er ineens beduidend meer af. Ook de politieke partijen CDA, VVD, Gemeentebelangen en D66 vertrouwen blijkbaar niet geheel meer

op hun naamsbekendheid. Tussen Appie Heijn en Appie Koster ontbraken zij niet met een gift. En ook dat werd beloond op TV en (driemaal) in de pers werden hun namen vermeld alsof ze een heldendaad hadden verricht. Dat het Brabants Dagblad schreef dat LOVO-presentator Arthur Marres beter op zijn plaats was in de commerciële studio's van Aalsmeer leek slechts kift van een jongen die zelf graag in de stal van Endemol terecht was gekomen. En dat Hans Roothaert zijn kritiek op het Brabants Dagblad niet via 'zijn' persorganen De Klepperman, De Oisterwijkker en Omroep Brabant spuide maar uitgerekend via Nieuwsklok is gezien het onnavolgbare commentaar van Hans op politiek Oisterwijk ook al geen wonder. Wat mij wel zorgen baart is dat lokale emotie-TV in Oisterwijk nu gangbaar is geworden. Een huilende moeder van Matthijs Witlox secondenlang in beeld! Dit nadat zij eerst vijf gulden had gegeven zodat aan het einde van de uitzending die baard er eindelijk afkon. Daarna barste ze in snikken uit. Ik kon geen andere verklaring bedenken dan dat zij door LOVO-medewerkers was gedwongen om die vijf piek te geven omdat in elk geval dit emotionele onderdeel van de live-actie niet mocht mislukken. En toen zag ik Rob van de Akker, ons Gemeentebelangen-commissielid, ineens op TV voor het terras van eetcafé De Tijd. Samen met nog zo'n klerenkast was Rob t-shirts voor de molen aan het verkopen. Wie niet meteen toehapte werd met zachte drang bewerkt. En, zo voegde Rob er nota bene in de uitzending aan toe, later op de avond zouden de weigerachtigen nog meer geld voor de t-shirts moeten neertellen. En ik maar denken dat ik op het terrasje van De Tijd veilig was voor alle ellende waarmee het Tilburgse uitgaanspubliek heden ten dage wordt geconfronteerd. Ik liep naar buiten, lapte mijn ramen, sloot de luiken en besloot nooit meer open te doen voor hen die met onze pieken de lokale TV compleet verzieken.

Burrie

Bon voor een gratis abonnement

Naam:.....

Adres:.....

Opsturen naar RRT, Postbus 340, 5060 AH
Oisterwijk en de postzegel niet vergeten!
